

ALBINA

REVISTA SĂPTĂMINALĂ A ASEZAMINTELOR CULTURALE

Tineri colectiviști romini, turci, tătari și macedonenii din Cobadin — raionul Negru Vodă
Foto: M. IVANCIU

In acest număr:

- Activitatea cultural-artistică în raionul Medgidia (pag. 3)
- De la opaiț, la izotopii radioactivi (pag. 4-5)
- Al. Sabia — militant pentru prietenia romino-sovietică (pag. 6)
- Comentariul săptămânii: O măsură înțeleaptă (pag. 7)

INFRĂȚIȚI PE ACELAȘI DRUM

Stau și privesc, stau și ascult
la oamenii aceștia hamlici
și care pînă nu de mult
erau înverșunați hotarnici,

Își aruncă din ochi, pleziș
mînia oarbă și obida
căci dușmănia pe furie
rodea în inimi ca omida.

Stau și-l ascult, stau și-l privesc
cum astăzi la un loc s-adună,
cum îndelung se sfătulesc
ca o familie-mpreună.

Căci ani de-a rîndul s-au zbătut
pe țarinile mici și starpe;
azi haturile-au dispărut
cu mușcătura lor de șarpe.

Din noua colectivă-acum,
din luminoasele ei praguri,
privesc adevăratul drum
și-l drumul năzuit de veacuri.

Constantin Scripcă

La 19 octombrie anul acesta se împlinește un an de la marea sărbătoare a colectivizării în întregime a agriculturii din regiunea noastră. În cele 335 de gospodării agricole colective s-au unit pentru totdeauna 103.967 familii, care muncesc în comun suprafața de 578.376 ha. de teren.

La obținerea acestui succes de seamă a contribuit munca politică de lămurire a țărănimii noastre muncitoare, desfășurată de către organizațiile de partid și organele de stat.

Partidul și guvernul au sprijinit dezvoltarea economică multilaterală a regiunii Constanța. Cele 33 de S.M.T.-uri și 56 de gospodării de stat au avut un rol hotărâtor în colectivizarea agriculturii. Ele au ajutat gospodăriile colective cu cadre calificate, cu semințe selecționate, animale de rasă etc. Datorită acestui ajutor și hărniciei colectivizatorilor, primele gospodării colective au obținut succese însemnate și, drept urmare, mii de țărani muncitori au pășit cu încredere pe noul drum.

Colectivizarea a creat condițiile dezvoltării unei agriculturi noi, științifice, capabilă să înlăture efectele climei îndeobște aspre din regiunea noastră și să dea posibilitatea folosirii raționale a tuturor suprafețelor agricole, în vederea obținerii unor mari producții vegetale și animale și să ridice nivelul de trai material și cultural al oamenilor muncii. Prin unirea loturi-

lor mici în tarlale întinse, agricultura regiunii noastre a cîștigat peste 6.000 ha. teren. Totodată desființarea haturilor a dus la înlăturarea pericolului de invazie a dăunătorilor. Colectivizarea completă a dus la creșterea suprafețelor cultivate cu cereale, ajungîndu-se în 1958 ca 73 la sută din suprafața agricolă a regiunii să fie ocupată cu cereale, din care grâu și secară 32 la sută.

Paralel cu extinderea suprafețe-

zultatele sînt asemănătoare. Un rol important au avut în această direcție stațiunile I.C.A.R. de la Valul Traian și Mărculești, care acordă asistență științifică sistematică gospodăriilor colective.

Succese deosebite au fost obținute și în sectorul creșterii animalelor. Față de anul 1957, în anul 1958 numărul taurinelor a crescut cu 34,6 la sută, al vacilor cu 126,2 la sută, al porcinelor cu 101,1 la sută, al ovinelor cu 47,4 la sută, al păsărilor

COLECTIVIZAREA AGRICULTURII

din regiunea Constanța

lor de cereale, datorită măsurilor agrotehnice aplicate și înaltului grad de mecanizare s-a ajuns la sporirea considerabilă a producției medii la hectar. La grâu, producția este de 2,5 ori mai mare ca cea a perioadei dinaintea de război, iar la porumb de 4 ori. Numai în anul 1958, cu toate condițiile climatice nefavorabile, producția-marfă la grâu a crescut la 88.967 tone față de 69.000 tone în anul 1957, an în care condițiile climatice au fost mai prielnice. În ceea ce privește producția de porumb la hectar, re-

Vilcu Vasile

Prim Secretar al Comitetului Regional P.M.R.-Constanța

cu 288,3 la sută, iar al stupilor cu 44,4 la sută. Densitatea animalelor la suta de hectare agricole în 1958 față de 1957 este următoarea: taurinele au crescut de la 7,5 în 1957, la 13,1 capete în 1958, ovinele de la 38,8 la 110, porcinele de la 10,8 la 23. Paralel cu creșterea cantitativă a efectivelor s-a îmbunătățit și calitatea lor prin înființarea stațiunilor de însămînțări artificiale, mărirea numărului de incubatoare și asigurarea bazei furajere necesare. În această direcție izlaurile slab productive au fost destelenite

și însămînțate cu plante furajere, ceea ce a dus la obținerea unei cantități mari de masă verde care poate asigura producerea a 240.000 hectolitri lapte. În același scop în 1953 s-au făcut primele încercări de însilozare a furajelor. Dacă în primul an au fost însilozate abia 7.140 tone, în 1958 numai pînă la 3 octombrie, pe întreaga regiune, gospodăriile agricole colective au însilozat cantitatea de 279.142 tone furaje, revenind în medie cîte 9 tone pe cap de bovină.

Dezvoltarea multilaterală și în primul rînd a sectorului zootehnic, a pus în fața gospodăriilor colective problema asigurării adăposturilor necesare. Pentru aceasta au fost planificate numai în 1958 peste 1.500 de obiective, în timp ce în intervalul 1952-1957 au fost construite 2.100 obiective. Conducerea G.A.C. s-au străduit să realizeze aceste construcții cu cheltuieli cât mai mici, folosind resurse locale de materiale ca piatră, stuf, chirpici etc. Pentru dezvoltarea multilaterală, pentru creșterea bunăstării colectivizatorilor, multe gospodării colective și-au creat întreprinderi anexe care aduc însemnate venituri bănești. Amintim printre acestea atelierele, cărămida-riile, vărăriile, presele de țigla etc.

În ultimii ani a crescut și averea obștească a gospodăriilor colective. Astfel fondul de bază al gospodăriilor colective din regiunea noastră era în anul 1955 de 75 milioane lei, în 1956 de 103 milioane,

(Continuare în pag. 2-a)

**UN AN
DE LA**

COLECTIVIZAREA AGRICULTURII

din regiunea Constanța

(Urmare din pag. 1-a)

Iar în 1957 a ajuns la 168 milioane lei. În acest an numai până la 1 septembrie, din veniturile bănești s-a alocat la fondul de bază suma de 26 milioane lei, aceasta în afară de alte surse care contribuie la mărirea fondului de bază ca acumulări în construcții și inventar gospodăresc, valoarea prășilei și creșterea în greutate vie a animalelor etc.

Infiorarea economică a gospodăriilor colective atrage după sine îmbunătățirea continuă a nivelului de trai material și cultural al colectivităților. Marea majoritate a gospodăriilor colective dau membrilor lor avansuri lunare în bani pentru zilele-muncă. Datorită veniturilor mari, atât în natură cât și în bani, peste 12.000 familii de colectivități din regiunea noastră și-au construit case noi, 8.629 colectivități și-au cumpărat aparate de radio, în peste 7.500 case au fost introduse difuzoare. Dacă înainte vreme analfabetismul constituia o plagă pentru regiunea Constanța, azi acesta este în linii generale lichidat. Mii de fii de colectivități sînt elevi ai școlilor medii, sau studenți în institutele de învățămînt superior.

Pînă în prezent 297 președinți de gospodării colective, 1.175 brigadieri de cîmp, 120 brigadieri legumicoli, 139 brigadieri zootehnici au urmat diferite cursuri de specializare, iar în marea majoritate a gospodăriilor colective se desfășoară învățămîntul agrozootehnic de masă la care participă mii de colectivități. În general nivelul cultural al colectivităților a crescut mult în ultimii ani. Cele 363 cămine culturale, peste 360 biblioteci cu aproape 1.000.000 de volume, 80 de cinematografe sătești, sînt factori care asigură participarea masivă a oamenilor muncii de la sate la activitatea culturală.

La constituirea din februarie 1957 a președinților de gospodării colective din regiune, s-a stabilit ca fiecare gospodărie să predea pentru fondul de ajutor reciproc cîte 5 kg. grîu și 3 kg. porumb de fiecare hectar însămîntat cu aceste culturi. În toamna anului 1957 s-a strîns cantitatea de 388 tone sîmînță grîu care s-a dat sub formă de împrumut gospodăriilor colective din raioanele Hirșova, Tulcea și Istria.

Gospodăriile agricole colective au început să se preocupe și de problemele bunului mers al treburilor în comunele respective. Ele sînt interesate în crearea așezămintelor social-culturale proprii ca: biblioteci, grădinițe sezoniere, colțuri roșii etc. Unele gospodării agricole colective ca cele din Istria și Negru Vodă au ajutat sfaturile

populare cu echipele lor specializate de constructori, pentru executarea construcțiilor aprobate în adunările generale. Un factor pozitiv în activitatea gospodăriilor colective îl constituie acțiunea organizării muncii voluntare în vederea înfrumusețării satelor și redării în circuitul agricol de noi terenuri. Colectivități din Limanu, prin muncă voluntară, au făcut șosele, trotoare, au plantat pomi pe străzile principale. Colectivități din Siminoc au refăcut șoseaua principală și au construit un cămin cultural. Gospodăria agricolă colectivă din Bălăgești, contribuie cu mina sa de lucru și cu material la acțiunea de electrificare a satelor. Gospodăriile colective Ceamurlia de Jos, Baia, Basarabi, au plantat pomi pe străzile principale.

Tot ca urmare a colectivizării totale a regiunii, înfăptuirea diferitelor sarcini obștești a devenit mai operativă. Așa, de exemplu, campaniile agricole se execută într-un timp mult mai scurt decît în anii precedenți. La chemarea comitetelor raionale de partid și a sfaturilor populare, colectivități au răspuns în masă la acțiunea de valorificare de noi terenuri pentru agricultură. La cele 6 șantiere de îmbunătățiri funciare, organizate la lunca Dunării, au participat zeci de mii de colectivități și muncitori din întreprinderile și instituțiile regiunii, redînd agriculturii pînă acum peste 32.000 ha. teren arabil.

Vorbind despre un alt aspect al noilor relații create după colectivizarea regiunii între gospodăriile colective și celelalte unități socialiste, trebuie arătat că gospodăriile colective sînt interesate în creșterea numărului de mecanizatori necesați S.M.T.-urilor în a căror rază

Electrificare, mecanizare... Iată două aspecte ale Dobrogei de azi

în primul an după colectivizarea regiunii noastre, schimbul de mărfuri între oraș și sat s-a intensificat. În orașele și centrele muncitorești, piața colectivă asigură și satisface în cea mai mare măsură cerințele de produse agroalimentare ale populației.

Realizările obținute în regiunea noastră în primul an de colectivi-

zar la gospodăria colectivă „Fili-mon Sirbu” din Anadolchioi, prin valorificarea legumelor s-a realizat pînă la data de 5 septembrie un venit de 684.465 lei.

Pe lângă culturile cu veche tradiție în regiune, în urma colectivizării își fac loc pe suprafețe întinse culturi noi care aduc mari venituri gospodăriilor colective. La Făcăeni, gospodăria colectivă „23 August” a cultivat, pentru prima dată în acest an, pe o suprafață de 70 de hectare orez, care va aduce gospodăriei un venit net de peste 400.000 lei. Se extinde, de asemenea, tot mai mult cultura plantelor tehnice.

De o mare însemnătate pentru înflorirea economic-culturală a regiunii va fi valorificarea Deltei Dunării. Analizînd în lumina documentelor celui de al II-lea Congres al P.M.R., situația economico-culturală și socială din Delta Dunării, comitetul regional de partid a luat măsuri pentru valorificarea tuturor terenurilor de aici. Astfel, pînă în anul 1960 se vor planta peste 30 de hectare căpșuni, 290 ha. cu vii, 56.000 pomi etc. Creșterea animalelor va lua, de asemenea, o mare extindere în Delta Dunării. În 1960 vor fi crescute în deltă peste 25.000 taurine, 100.000 porcine, 61.000 oi, peste 150.000 păsări.

În urma acestor măsuri menite să ducă la creșterea neîntreruptă a nivelului de trai al oamenilor muncii, pe baza realizării indicilor de producție, valoarea medie a zilei muncă în gospodăria colectivă va crește la 40 lei, din care cel puțin 12 lei în bani.

Deși ne aflăm într-o etapă de început de consolidare a gospodăriilor agricole colective din punct de vedere economic și organizatoric, se pot totuși întrevădea încă de pe acum mari perspective de viitor. Valorificarea de noi pămînturi, ridicarea gradului de mecanizare pînă la 90 la sută și chiar sula la sută, chimizarea agriculturii, extinderea rețelei electrice de înaltă tensiune spre Fetiești, Tulcea și alte centre importante, și introducerea apei curente în gospodăriile agricole colective, sînt numai cîteva din măsurile care vor influența puternic creșterea și valorificarea producției gospodăriilor colective pe unități teritoriale, asigurînd ridicarea nivelului de trai material și cultural al oamenilor muncii. Înăptuire ce pînă acum nu puteau fi de conceput, azi, sub conducerea înțeleaptă a partidului și cu sprijinul neprecupețit dat de guvern, devin pe deplin realizabile. Colectivizarea agriculturii în regiunea Constanța a dovedit că aceasta este singura cale spre bunăstare a țărănimii noastre muncitoare.

Creșterea fondului de bază al gospodăriilor colective din regiunea Constanța între anii 1955—1958.

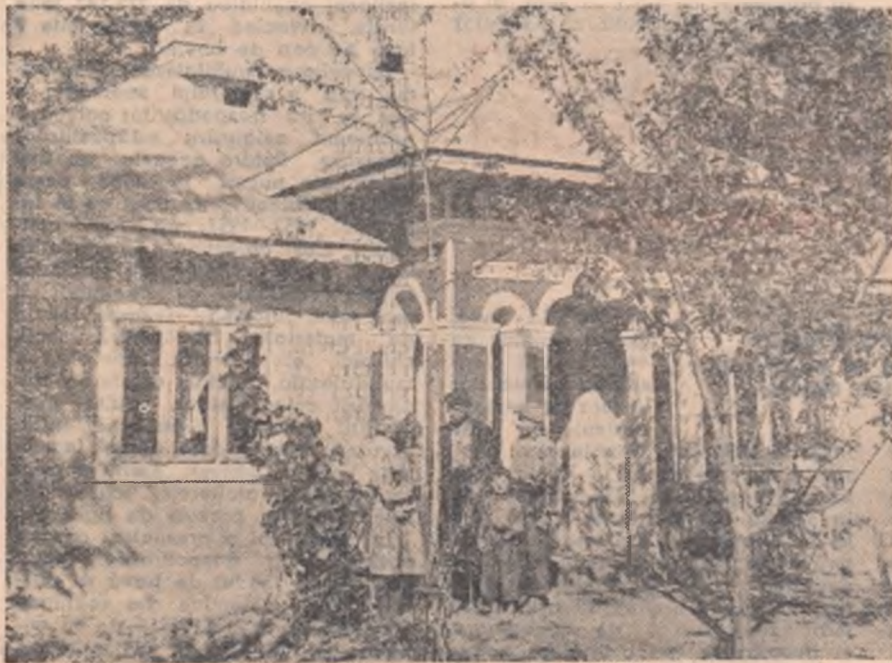
de activitate se află. Aceștia deservesc în cadrul brigăzilor S.M.T. din care fac parte propriile lor gospodării, fapt care contribuie la cointeresarea mecanizatorilor în executarea în bune condiții a lucrărilor. În anul acesta sprijinul și ajutorul pe care gospodăriile agricole de stat l-au acordat gospodăriilor colective a crescut simțitor. Amintim aci semințele de soi și animalele de rasă pe care gospodăriile de stat le pun la dispoziția gospodăriilor colective. La rîndul lor acestea ajută gospodăriile de stat cu brațe de muncă.

zare dovedesc justetea liniei politice a partidului nostru, trasată la Plenara din 3—5 martie 1949, și deschid pentru viitor noi și mărețe perspective de dezvoltare a regiunii noastre. La baza activității organelor de partid și de stat, a lucrătorilor din sectorul agricol vor sta și pe viitor documentele Congresului al II-lea al P.M.R., documentele Consfățuirii de la Constanța.

Principalele măsuri care vor fi luate în anii următori, vor fi axate pe întărirea și consolidarea gospodăriilor colective. Astfel se vor înființa brigăzi complexe de producție în toate gospodăriile colective; în raioanele Medgidia, Negru Vodă și Adam Clisi, se va introduce soiul de grîu Bulgăresc 301, adaptabil la condițiile de sol și climă de aci. Măsurile preconizate pentru anii 1959—1960 vor duce la creșterea producției medii la hectar, la grîu cu 63 la sută, față de media ultimilor șapte ani și cu 163 la sută la porumb.

O mare atenție se va acorda dezvoltării sectorului viti-pomicol, folosindu-se în mod rațional terenurile improprii culturilor de cereale, (terenurile nisipoase) așa încît în anul 1960 suprafața cultivată cu vii și pomi în gospodăriile colective va crește cu peste 7.000 ha.

Gospodăriile colective din apropierea orașelor au fost îndrumate să-și mărească sectorul legumicol. Ca urmare a măsurilor luate în anul acesta, suprafața însămîntată cu legume pe regiune este de 11.460 ha., dintre care 4.294 irigate. Pe viitor aceste suprafețe se vor extinde. E de ajuns să amintim că la gospodăria colectivă Ovidiu recolta de legume trifandale a adus un venit mediu de peste 150.000 lei,

Printre cele 12.000 case noi construite în satele regiunii Constanța se numără și cea înfățișată în clișeu de mai sus. Casa aparține familiei colectivității D. Teculescu, din comuna Pecineaga, raionul Negru Vodă, și a fost construită în anul 1957

Activitatea cultural-artistică in raionul Medgidia

În lupta pentru colectivizarea agriculturii raionului nostru, Medgidia, activitatea cultural-artistică de masă a avut un rol însemnat. Informarea politică a oamenilor, cartea, conferința, filmul, propaganda științei agricole, popularizarea rezultatelor obținute de gospodăriile colective fruntașe, sînt forme ale activității culturale de masă folosite și astăzi cu succes în noile condiții de viață ale satului. Aceste forme contribuie din plin la întărirea economico-organizatorică a gospodăriilor colective, la educarea colectivității. În această direcție unitățile culturale din satele raionului nostru, conduse și îndrumate de organizațiile de partid, au dobîndit o serie de rezultate satisfăcătoare. Numai în anul 1957-58 s-au organizat în 36 de gospodării colective, cursuri agrozootehnice de trei ani, iar în 31 de gospodării colective s-au organizat cursuri de trei luni. La aceste cursuri care au avut ca lectori oameni cu o bună pregătire, recrutați din rândurile inginerilor și tehnicienilor agronomi și ale cadrelor didactice, au participat peste 2.300 de colectiviști. Partea practică a acestor cursuri a fost organizată pe loturile demonstrative ale gospodăriilor colective, urmărindu-se îndeosebi extinderea metodelor de muncă. Un rol de seamă în răspîndirea cunoștințelor agrotehnice îl au și cele 15 case-laborator.

O deosebită atenție am acordat-o și o acordăm propagandei prin conferințe. La căminele culturale din comunele Mihail Kogălniceanu, Basarabi, Năvodari, Poarta Albă și altele, conferințele sînt alcătuite în colaborare cu conducătorii gospodăriilor agricole colective, care pun la dispoziția conferențiarilor exemple necesare. Un fapt pozitiv este și acela că mulți colectiviști, tehnicieni agronomi și zootehniști au început să pregătească și să țină ei înșiși conferințe. Ion Ciortan din comuna Mihail Kogălniceanu, Gheorghe Gavrilescu din Basarabi, Constantin Lazarovici din Tîrșor și alții, pregătesc și prezintă conferințe mult apreciate de colectiviști.

Bibliotecile au devenit adevărate focare de răspîndire a cunoștințelor înaintate. Alături de cărțile beletristice sînt popularizate și citite cărțile agrotehnice. De exemplu, în comuna Tîrșor, tehnicianul zootehnist Alciplade Chivu face personal prezentarea cărților agrozootehnice, arătînd prin grafice

foloasele obținute în urma aplicării metodelor cuprinse în cărți. De asemenea, în comuna Valul Traian, bibliotecara Merzie Amet face o largă și bună difuzare a cărții agrotehnice. Astfel, 46 la sută din cărțile citite la această bibliotecă sînt agro-tehnice.

Comitetul executiv al sflatului popular raional Medgidia s-a preocupat îndeaproape și de îndrumarea activității artistice a unităților culturale. La aceste manifestări ia parte un număr mare de cetățeni, asupra cărora programul brigăzilor artistice de agitație sau piesele prezentate au o influență pozitivă. Majoritatea brigăzilor artistice de agitație din raion au prezentat și prezintă programe menite să mobilizeze pe colectiviști la munca de întărire a gospodăriilor agricole colective.

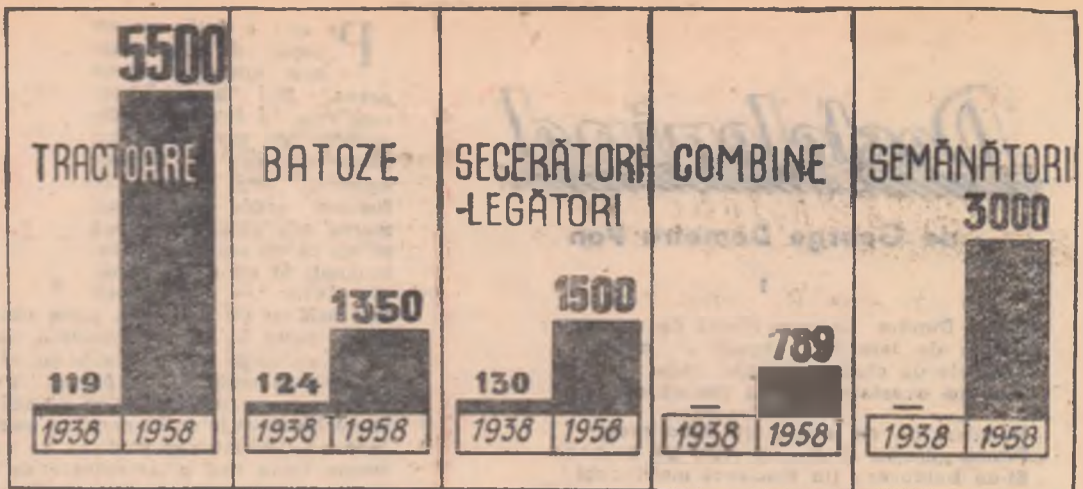
Așa, de pildă, brigada artistică de agitație din comuna Valul Traian prezintă în programul ei realizările din gospodăria colectivă și din comună, îi popularizează pe colectiviștii fruntași și îi critică pe cei rămași în urmă, ceea ce a făcut ca participarea la muncă în colectivă să crească în mod simțitor. La fel procedează și brigăzile artistice din comunele Mihail Kogălniceanu, Seimenii Mari, Corbu, care au contribuit mult la îmbunătățirea muncii în gospodăriile colective, la situarea acestora în rîndul unităților fruntașe pe raion.

Repertoriul echipelor de teatru a fost îmbogățit cu piese într-un act din dramaturgia română și sovietică, piese care tratează problemele întăririi gospodăriilor colective sau ale vieții în colhozurile din U.R.S.S. La Festivalul biennial de teatru „I. L. Caragiale” s-au prezentat 15 echipe de teatru ale cămineleor culturale sătești.

Rezultatele muncii culturale se măsoară de fapt prin succesele obținute de gospodăriile colective. Nu întîmplător în comune ca Mihail Kogălniceanu și Corbu, unde se desfășoară o vie activitate culturală, și gospodăriile agricole colective au ajuns în rîndul fruntașelor pe raion.

Generalizînd experiența bună, vom căuta și pe viitor ca munca culturală de masă să aibă ca principal obiectiv întărirea economico-organizatorică a gospodăriilor agricole colective din raionul nostru.

Constantin Crețan
vicepreședinte
al Comitetului executiv
al sflatului popular raional
Medgidia, regiunea Constanța

„Statul democrat-popular a creat o puternică bază tehnică pentru agricultură în regiunea Constanța..”

(Din Expunerea făcută de tovarășul Gh. Gheorghiu-Dej la Consfătuirea pe țară a țăranilor și lucrătorilor din sectorul socialist al agriculturii)

O singură familie

Memet și Maria lui sînt bătrîni acum. Cu aproape 30 de ani în urmă însă, cînd Memet era flăcău și ea codană, dragostea lor a răscolit satul.

— Tu nu poți s-o iei pe a lui Bucel. Ne strici credința. Și nici zestre n-are măcar, — i-a spus lui Memet tat-su, iar Mariei, ai ei: — Ce-ți trebuie bărbat turc? Vrei să ni se amestece spița? Și-i sărac. Nu vezi cît e de sărac?

Pe scurt, pe Memet l-au luat pe sus și l-au trimis în Turcia, ca s-o uite. N-a uitat-o. L-a biruit dorul de Maria lui și s-a întors pe furis, de la o asemenea dragostea iese totdeauna biruitoare...

Cînd vorbesc de dezbinările din trecut dintre romini, tătari și turci, oamenii din Valea Seacă își amintesc negreșit și de această întîmplare.

De un an de zile tot pămîntul și toate sufletele de aici sînt unite într-o singură familie. Gospodăria colectivă din Valea Seacă, înființată încă din 1952, numără peste 1.900 de hectare și 415 familii. Președintele ei e tătara Abib Bechir, pe care l-au ales toți în adunarea generală fără nici o abținere, știindu-l om vrednic și foarte cinstit. În consiliul de conducere îl mai aflăm pe Nicolae Tudosoiu, pe Rada Țugurel, pe Iunus Mefa. Se sfătuiesc împreună, în deplină înțelegere, și iau măsuri pentru ca gospodăria să prospere neîncetat. În cîmp muncesc cot la cot și munca i-a ridicat deopotrivă frunțași pe Ismail Selim, pe Nicolae Neagoe, pe Ion Fătu și pe Kemal Gafar.

În plină etapă, s-au ridicat de-a lungul anilor acareturile gospodăriei colective. La început au fost cele cîteva cămă-

ruțe ale sediului și o magazie. Azi sînt 14 clădiri care dau aspectul unei așezări răsărite din pămînt. Mai spre margine se întinde grădina de legume. De neînchipuit. Aici abia găseai apă să-ți umezești buzele. Acum Stan Bojan, brigadierul legumicol, apasă pe un buton și din adîncuri o pompă electrică scoate într-un ceas un vagon de apă. Pe locul acesta, oamenii au făcut în cîteva ani saltul spre civilizație.

În Valea Seacă niciodată n-a rodit grîu. Pîinea se făcea din orz, turtită și cleioasă. Colectiviștii au făcut rotația culturilor, au îngrășat suplimentar pămîntul și de pe deal, din piatră, au scos 1.000 kg. grîu la hectar. În cîmp soiul A. 15 a dat 2.000 kg. la hectar. Acum au început asaltul dealurilor. Sînt 700 de hectare și colectiviștii au hotărît să le facă să rodească cu orice preț. Abib Bechir vorbește despre planul ăsta mareș și visează. Un hectar de vie aduce pe puțin 50.000 lei anual. 700 de hectare, milioane... milioane.

Prietenia rominilor, tătaraților și turcilor de aici au încheiat-o

lupta comună și bucuriile și visele lor de colectiviști. Duminica se duc unii la alții în ospeție. La Ilmie Mefa, Floarea lui Mihalache, cînd sînt prietene bune, Ilmie o plimbă prin ograda și-i arată cum au adăpostit grîul și cîte kile a mai cîștigat porcul. La întoarcere o duce pe la casa veche, (pe care au păstrat-o dinadins), o colibă cu acoperiș de pămînt lipit din care se ivește un strat de stof și altul de paie și-apoi unul de țărînă și privesc îndelung la ea și-n tăcere. Bătrîna Zaidă, acum pensionară a colectivei, spune că intrau aici pe brînci, cînd la 30 de ani ajungeai să umbli cocirjat și cu umerii strînși. Acum pășește prin odăi, dreaptă și semeață. Și semeția asta care-i stă omului atît de bine o întîlnești la Tudor Bucur cînd dă drumul la aparatul de radio, și la Osman Nazim cînd vorbește de feciorii lui și la Abib Bekir cînd pornește cu brișca peste cîmpuri...

V. Toso

Scrisori din sate

Trăim cum nici n-am visat

Oricui mă întrebă azi cum o duc în gospodăria colectivă îi povestesc întîi că, cu vreo 10 ani în urmă tot ce am putut strînge de pe ogorul meu a fost un sac de grîu. Nici nu puteam face mai mult cu mijloacele mele; mă număram printre cei mai săraci din sat. Astăzi duc o viață la care aproape nici n-am visat. Mi-am făcut casă nouă, am hambarele pline și-mi rămîn cereale de la un an la al-

tu, cu toate că sîntem șapte guri la masă. Ograda mi-e plină de păsări, am două vaci, 10 oi și doi porci. Mi-aduc aminte că pe vremuri munceam la chitaburul Ilie Cristian cu 500 de lei pe an și-un blid de mîncare. Acum venitul familiei mele trece de 20.000 lei într-un an. Asemenea venituri, și mai mari chiar, au dobîndit și alți colectiviști. Acest lucru se datorește faptului că gospodăria

noastră colectivă e bogată și puternică. Fondul ei de bază trece azi de două milioane. Gospodăria a ridicat cu banii ei două săli de clasă, a radiofocat comuna, a cumpărat 2.800 de volume pentru biblioteca sătească, iar acum clădește un cămin cultural.

STAN CIOCAN
colectivist,
com. Cuza Vodă

Bilanț rodnic

Zilele trecute membrii gospodăriei colective „Vasile Tudose” din comuna Mihail Kogălniceanu, raionul Medgidia, au sărbătorit un an de la colectivizarea în întregime a acestei comune. Și, așa precum e obiceiul, ei au făcut bilanțul drumului străbătut. Nu mică le-a fost bucuria văzînd cît de mult

a crescut gospodăria colectivă, care astăzi cuprinde: 680 de familii cu peste 4.350 hectare de pămînt, și 250 de cai, 100 de vaci, 1.700 de oi, 100 de porci etc. Pe lîngă ferme, gospodăria are și alte sectoare de producție bănoasă, cum sînt, de pildă, cuptoarele de var și de cărămidă. În răsîmpul de un

an care a trecut, gospodăria a realizat venituri bănești de peste un milion lei.

Bilanțul rodnic încheiat la capătul primului an de muncă înfrățită, este chezașie sigură a izbînzilor noastre de miine.

ELENA IGNAT
colectivistă
comuna Mihail
Kogălniceanu

Noul cămin cultural din comuna Pecineaga, raionul Negru Vodă

Destelenind

de George Demetru Pan

I

De la Dunăre, ecou — cîntec de cazmale ;
Chiote de ferestru, repezi ori agale.
Tunetele de ciocan, stîncile izbite,
Turbură aceste căi, greu înfelenite.

Dunărea, cu viu auz și cu undă rece,
Printre glasuri și securi, vuiet de berbece —
Și-un buldozer ; (ia cincizeci metri cubi
deodată).

Știe c-o privi ca mîine, balta desecată.

II

Din zare în zare suiș de vîpăi
Spre Dunăre-n goamă...
Un foc pînă-n ceruri sub umerii săi
O lume răstoarnă.

Talazuri de flăcări prin trosnetul crunt
Și răcnet de moarte,
Răzbec și stîrlesc. Vezi noul pămînt
În umă... departe.

Tărănci și țărani, înșirați ca un briu ;
Trag furcile toate.
Din cenușă mai zboară scînteii. — Parcă-i grîu
Cu boabe măscate.

Secretar de partid, agronom, sînt în rînd.
— „Da, secretare ;
La vară, pe aurul holdei cîntînd,
Văd secerătoare”.

Și-un moș, de alături, în barbă zimbi :
— Eu cred că vreo nouă
Combine la vară ne-ar trebui.
Cu grîu o să plouă”.

Suride inginerul blajin către moș...
— „Moșnege, ai carte”.
— „De-abia trag nădejde de la aști ani virtuși,
De ea să am parte”.

Depart e riset și cîntece sînt
În tinere piepturi.
Un tînăr, o fată ; și-n inimi... doar cînt
— Fireștile drepturi.

O prinde cînd trece prin stuful nestins
Pe-a Dunării tindă.
Cum vrea s-o sărute, iar fuga a-ntîns
Și vrea iar s-o prindă.

El fuge; ea fuge. Să-ntreci, nu-i ușor
La fugă o ciută.
Și soarele rîde pe cer arzător
Cînd ei se sărută.

III

Altă muzică. Mai-naltă.
Zarea cîntă. Cîmpul saltă.

Trei tractoare, n păcănit,
Cer pămînt desțelenit.

Dinți de plug adînc mușcînd
— Ghilotine, trei la rînd

Tale, mprăstie și smulg,
Ca și tancurile fug,

Că se vor biruitoare —
Vor în holde grîul mare.

Un țăran, în urma lor,
Se apleacă pe ogor.

În un bulz — pe grînd rămîne :
„Un pămînt să-l ungi pe plîne.

(Desene de BECA RIND)

Pe aici, o dată, era un capăt de lume. Am mai apucat vremea aceea. Din albastră-verzuie cum o știam în diminețile de vară, cînd lumina orbitoare se revărsa asemeni unui ocean, în toamna aceea de demult marea era vinătă și parcă și rea ca un om părăsit, înstrăinat. Și cerul era vinăt și urit — cu atît mai urit cu cît se boltea peste obrazurile albe, palide acum, parcă de frica singurătății, ale puzderiei de vile ce se înșirau pe țărmul trist și gol al Mamaiei. Mergeam pe șoseaua umezită de ploaie, treceam prin locurile acestea goale ce așteptau cu deznădejde vijeliile iernii, și mă gîndeam la copiii care, cu numai cîteva săptămîni în urmă, chiuiau repezindu-se ca un stol de pescăruși înspre unda lină și amețitoare de august, la oamenii aceia mulți și veseli, la pălăriile de soare și la ciupercile de toate culorile ale corturilor crescute pe nisip. Ultima dintre clădiri era aceea singurată, fără pereche pe briul de pămînt dintre mare și Siut-ghiol, a hotelului Rex, loc unde, în sezonul de băi, campionii ruletei, rechini petrolului și prinții cu moșii în Bărăgan își alun-gau plictisul în compania cocotelor scumpe. Hotelul era acum închis, cu obloanele trase și cîteva frunze putrede mîncate de cocleală se rostogoleau purtate de vînt pe treptele umede de piatră.

Am mai făcut cițva pași, trecînd prin fața clădirii tăcute și sumbre ce-mi părea acum, pe plaja pustie, o epavă pe care valurile o aruncaseră la țărm. Cîțiva pași și mă aflam la capătul șoselei ce se întindea în urmă, cîțiva kilometri, pînă la Constanța. Iar în față, nimic, gol. Mărăcini despletii de vîntul lui octombrie. Nici o casă, nici o fîntînă, nici o fîntînă. Pustiu. O Sahară. Pe dreapta, marea și plaja pînă la capul Midia, ciudat și sterp. În față, — gol nemărginit — orizontul. Așadar aici se sfîrșea Dobrogea. Cineva îmi spusese că departe, înaintea, ar fi o așezare de pescari, un mănunchi de colibe și plase unse cu catran și mirosind a plaje și a adînc de mare. Și i zicea parcă, așezării Năvodari. Dar nu se vedeau nici colibele, nici plasele. Nu se vedeau nimic în afară de mărăcini, de pustiu și de bolta vinătă. Pînă aici se înșirau hotelurile și vilele ; pînă aici, numai pînă aici, se întindea împărăția de vară a prinților și cocotelor. Și, la un pas de ultimul palat, Rex-ul, nu mai era nici șosea, nici apă curgătoare, nici lumină electrică, nici case. Erau undeva, mai departe, colibe, pescari ? Toate se sfîrșeau aici. Era un capăt de lume.

Dar nu mai era un capăt de lume, în vara acestui an, cînd am trecut iarăși pe aici ; într-o înserare tîrzie, răcoroasă și — numai foșnetul de mătase al valurilor se auzea. Înspre Capul Midia, un briu de lumină, ca un ș-rag de perle, părea că încununează țărmul îndepărtat. Un oraș pe care nu l știam își vestea existența — cu aceeași tărie cu care, în partea cealaltă a zării destră-mau noaptea, luminile Constanței, Dimineața m-am aflat pe pămînturile proaspete, răscolite și fierbinți ale acestui capăt de lume, brăzdat de autocamioane, cu șosele în construcție, case noi, cu etaj, la ferestrele cărora răsăriseră ghivece cu flori. Vedeam cum se spulbera, sub ochii mei, pustietatea de la Capul Midia — măturată de vînturi și de ape, pustietate ce l turburase odinioară pe îndureratul Ovidiu, Masive ziduri, făcînd să pălească mărșă marmunior din străvechile Tomis și Histria, s-au înălțat și se mai înalță aici, iar pe roșul lor flutură salopetele cenușii ale brigadierilor. Pe pămînturile dintre Dunăre și mare se naște un nou gigant al socialis-mului — care, printre altele, va ajuta la regenerarea lor, dîndu-le o hrană substanțială cum n-au avut niciodată : porții masive de superfosfați ; sau cu termenii atotcuprinzători și precizi ai științei, care-și desfășoară ofensiva și pe acest front, asta se numește chimizarea agriculturii.

Așadar, se vor revărsa de aci înspre cîmpiile colectiviste dobrogene pulberile dătătoare de viață, care vor urca, odată cu seva pămîntului, în fiecare bob de grîu ce se va coace sub soarele Dobrogei. O piine mai mare și mai rumenă va crește pe pămînturile dintre Dunăre și mare — chiar în locurile care asemeni Năvodarilor, pă-reau sortite odinioară mărăcinilor și secetei. Brigadierii marii uzine de la Năvodari aduc, astfel, o solie de întinerire după cum tot un semn al tinereții e și fiecare nou tractor ce lasă semne grele de șenilă în pustietatea de altădată a stepei dobrogene.

În scoarța tare și uscată, abia zgîriată de vechile pluguri, oțelurile noilor mașini agricole scurmă în adînc — și unde scurmă ele astăzi, mîine se vor așterne pulberile miraculoase de la Năvodari.

Aceasta e imaginea marelui ogor dobrogean : un front de luptă, traversat de tractoare și combine, un imens șantier de construcții — de sus de la Capul Midia pînă

DE LA
OPAIT LA IZO
radio

de Victor Vintu

jos, la ultima dintre gospodăriile colective Mangaliei. Cîmpurile sînt luate cu asalt și pe palmă de pămînt e redescoperită. Inginerul mecanizatorului au devenit cetățeni de seamă broge, în rîndul întii al marelui asalt. La Stațiunea de mașini și tractoare e așezată ca rat stat major, în mijlocul marilor întinder gospodării colective. Am trecut pe aici într-o de iulie — și totul mi-a părut pustiu și gol, l ale remizelor, pe care citeam : 22, 23, 24, 25, larg de-o parte : păreau niște colivii deschise ; păsările își luaseră zborul. Și l luaseră, într-a tru a nu se mai reîntoarce decît în toamnă, noile însămințări. Păsările acestea greoaie ca pii le-am văzut intrînd lacome prin lanurile f șit. Nu mai era la sediu decît dispecerul, în răcoroasă, cu planurile bătăliei în față. Steg călătoare, împinzeau harta, ducînd dintr-un l

In zori

De-un ceas motoru-și migălește,
Ca pe-un ceasornic ; îl pornește
Cercînd și farurile-apoi.
E toamnă și-s copacii gol.

Șenilii-i pipăe un dinte
Vorbîndu-i fără de cuvinte.
Îl tremură încet pe-obraz
O cută. Și rămîne treaz.

Iar cuta i-a pierit deodată.
E gata ! Sus ! Pe chip e-o pată
Ori poate jar. A-nfirziat...
Lumina moare. A-nnoptat.

Dorm stelele. Cîmpla-i largă,
Pe cîmp, o lumină dealeargă
Tractorul dudule prin ceață
Și ară pînă-n dimineață.

Sub șalopetă-i bate tare
Motorul mic. Și i se pare ?
Nu. În auz i-au năvălit
Viori, țambal, și-un chiuit.

La colectivă i nuntă-n lege.
Ar vrea să-i strige ; glasul-și dre
Oprînd în brazdă și privind
Cum joacă sîrba sus pe grînd.

Căciula-și scoate ; pînă-i sur ;
E păcură-napoi și-n jur.
Încet se risipește norul ;
Respiră din străfund ogorul.

Nuntașii vin pe arătură
Cu-o ploscă : „Haai—măcar o gr
Că tare-ți mulțumim firtate”

...Bea. Rîde. Inima îi bate.

Al. Raicu

Vedere generală a marii uzine a

zi după zi, urmind mișcările iuși și harnice ale brigăzilor de mecanizatori.

Am ajuns apoi, după cîteva ceasuri de drum, timp în care mașina noastră s-a în-cruciat cu autocamioane încărcate vîrf cu grîul noii recolte — a primei recolte colectiviste pe întregul ogor dobrogean — la un alt

major în apropiere de Constanța. Cînd am pășit prin le de lemn vechi sculptat și am intrat pe o alee uită de castani și împodobită cu răsaduri îngrijite, o lume răcoasă și liniștită, m-am crezut la o casă de odihnă sau la un sanatoriu — și nu m-aș fi mirat să găsesc mîna unor doctori în halate albe. Chiar așa a și fost. Ma a întîmpinat pe treptele clădirii cenușii, semăna cu un vechi conac, cu lemnăria închisă și spălată de un om în halat alb, și m-a condus prin săli curate și minoase de spital. De peste tot, mă întîmpinau din rafii chipurile pensionarilor acestei case de odihnă,

trufași și nepăsători, mîndri de frumusețea și pulchritudinea alții zimbitori, cu aer de vedetă de film. Le-am văzut numele înscris pe cartonul lucitor, vîrsta și... greutățile. Erau de toate neamurile: găini Plymouth și găște, scroafe Cornwald și oi de Caucaz, reumite împreună sub acoperișul Institutului de Cercetări Zootehnice „Palas”. Căci mă aflam la statul major al zootehniei — unde se cercetează pe un teren vast, încă, cu maternitatea de scroafe și sfîrșind cu eprubeta laboratorului, în care se fixează procentul de grăsime a laptei, tot ceea ce ține de viața acestor animale.

oare întrebare stă la temelia întregii munci de aici: sînt cele mai potrivite specii pentru condițiile dobrogeane? În grajduri, puse sub o observație atentă, la cel mai pretențios sanatoriu — vaci de toate rase și își au înscrise pe fișe biografia și... activitatea zilnică. Migăloasă muncă. Iar rezultatul e unul, precis: toate, vaca roșie de stepă prin producția ei de lapte (media: 3.900 kg.; maxima: 5.900 kg.), prin rezistența la soarele și seceta dobrogeană, urmează, în anii săi să împinzească pămînturile dintre Dunăre și Marea Neagră și-a spus cuvîntul. Uneori e necesară înțelegerea — și atunci, după multe încercări, de-a lungul generațiilor, apar creații noi. Așa este merinosul de vînt, un adevărat depozit de lînă.

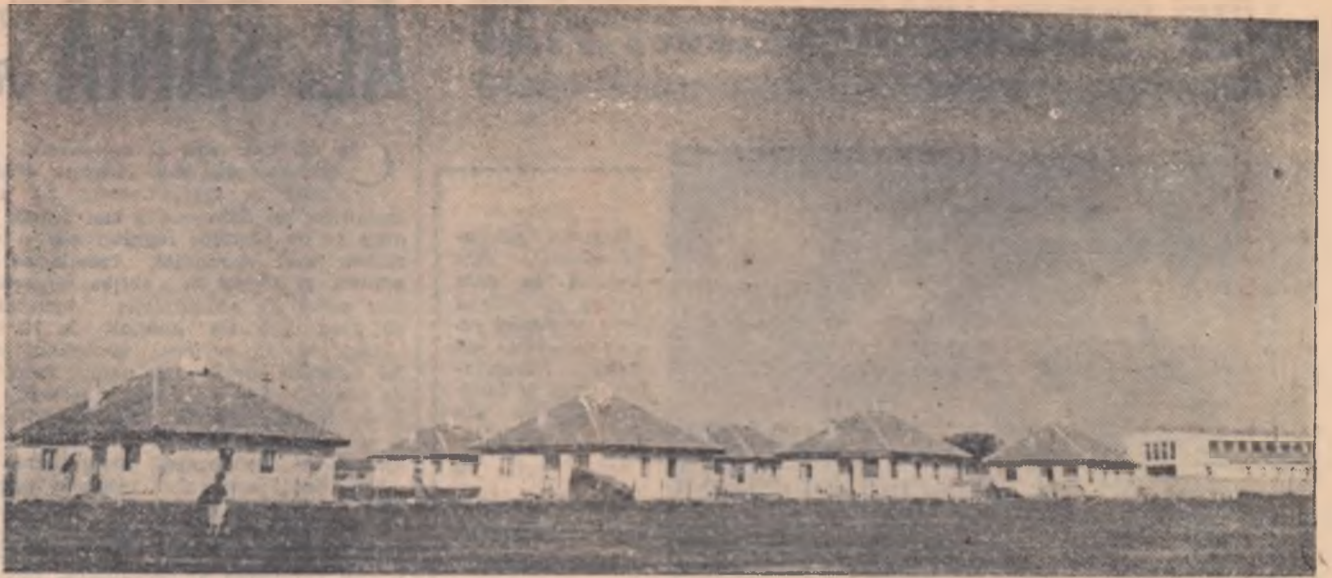
Are pe el aproape 16 kilograme — mi se spune că cam ce ar însemna asta, în viața noastră de azi?

Vreo șase-șapte costume de haine din lînă cea mai bună ce înseamnă că e un berbec cu „greutate”. Nu ai surprinde aerul său trufaș: cînd e atît de „im-por-tant” — îi dă mîna. Și sînt mulți asemenea pensionari titulați Palas, — de la tauri la găini și de la oi la vaci. Ani de zile durează pregătirea „materialului”, a celor mai bune exemplare. O îndelungată selecție biologică se face în incinta institutului. Așa cum, colectivizarea dobrogeană înseamnă tractoare verfoșate, în perspectiva anilor viitori ea va duce la un tezaur zootehnic de prima calitate, cu un nivel științific.

Statul major de la Palas conduce operațiunile pe un teren larg avînd legături cu un mare număr de gospodării colective. Și mi-a părut rău că nu nimerisem toc-toc una din acele zile cînd sosesc, din toate colțurile dobrogei, colectivizii care primesc de aici „materie” contractată. Mi s-a povestit cum se umple de și căruțe marea curte a institutului; mi-am închi-orfota din jurul grajdurilor și a salvanelor; vîl-ul de oameni și animale iau drumul gospodării-collective. Au fost zile cînd s-au distribuit aproape de oi și de berbeci de rasă. Fusese odinioară acest stat o stațiune mică fără posibilități: „Oieria națio-nală” — într-o Dobroge săracă. Iată-l astăzi unul din statul major de la Palas, ale cărui merite excep-tionale au fost încununat cu „Ordinul Muncii” clasa

de fapte, uluitoare pentru cine poartă în minte ima-ginile Dobrogei de odinioară, vin să se adauge necon-știent la marele asalt al științei. E într-adevăr uluitor să vezi ziarul și să citești: „Anul acesta, cercetătorii stațio-narului de agrotehnică viticolă din cadrul stațiunii imentale de la Murfatlar au inițiat unele experien-venind folosirea izotopilor radioactivi de fosfor și de potasiu pentru a determina necesitățile de îngrășămintă de vie”.

înseamnă Dobrogea colectivizată? Asta înseamnă, opoiț la izotopi radioactivi — iată dimensiunile ofensive a socialismului pe care o conduce și pe pămînturile dintre Dunăre și mare, partidul.

Așezarea care se vede în fotografia de mai sus, este grupul social al G.A.S. Moșneni, raionul Negru Vodă. Ea a răsărit în plin cîmp la sfîrșitul anului trecut

Pămînt de AUR

„Ostrovul de mare
Sub soare răsare ...”

de Gavril Mihai

Pămînt de aur ce-și leagănă astăzi semănăturile și florile împovărate de rouă și vînt — mare verde, întinsă între bătrîna Dunăre și marea albastră: iată Dobrogea!

Pînă nu de mult, acest colț de pămînt minunat, gema de trudă și foame, sub călcîiul a 6.700 de moșieri și chiaburi, ca un rob înhamat să tragă un uriaș plug de lemn.

La vremea sa, Nicolae Bălcescu, îi scria unui prieten: „Trimite-mi un cilic!” căci am de gînd ca cel mult de primăvară să merg, să mă așez în Dobrogea... Aș vrea să am mai multe amănunte despre aceasta”. Imprejurările grele însă, în care își ducea activitatea marele patriot și revoluționar, nu l-au lăsat să-și îndeplinească dorința. Ceva mai tîrziu, T. Burada, în „cilicul” tipărit „O călătorie prin Dobrogea”, spunea: „Locuitorii Dobrogei sînt reduși la mizeria cea mai de pe urmă, totul le lipsește, pînă și hrana de toate zilele”.

Sărăcăcioasă, fără industrie, cu agricultură primitivă și oameni ținuși sub obrocul ignoranței, așa era cunoscută odinioară Dobrogea. Numărul de tractoare în Dobrogea (după o statistică din 1938) era de 119, iar cel al batozelor, 116. Sutele de mii de țărani înfometate și scormoneau anevoie pămîntul din rodul căruia lor nu le rămînea mai nimic. În cei mai buni ani, producția medie de grîu, porumb și orz nu depășea 500 kg. la hectar.

Nici soarta pescarilor nu era mai bună.

Grigore Antipa, care s-a ocupat îndeaproape de problemele pescuitului, arăta într-un articol, încă din 1935, cum cei „cilici cherhanagii, deșinători ai sculelor de pescuit, încasează un câștig mai mare decît salariul tuturor muncitorilor pescari din deltă la un loc”.

Mii de țărani muncitori, fără unelte și animale de lucru, umiliți de moșieri și chiaburi, pescari jefuiți fără milă de cherhanagii și de agenții care dispuneau după bunul lor plac de viața celor ce răscoleau drumul fără sfîrșit al apelor, luau calea pribegiei spre ha-

malicul greu din porturi, ca într-un nesfîrșit exod, după o bucată de pîine.

Înapoierea economică ținea în friu și cultura. Mai mult de jumătate din populația acestor meleaguri era neștiutoare de carte. În fosta plasă Mangalia, de pildă, nu erau decît 12 învățători. Dobrogea era împinzită în schimb de aproape 1.000 de circiumi, numărul acestora fiind de șase ori mai mare decît numărul școlilor. Iar școlile, puține cite erau, aveau înfățișarea unor bordeie.

Despre învățămîntul pentru naționalitățile conlocuitoare nici nu putea fi vorba.

Dobrogea a început să înflorească abia în anii puterii populare.

În cei patruzeci și șase ani care s-au scurs de la eliberarea patriei noastre, satul dobrogean a făcut uriașul salt de la mizerie și întuneric, la belșugul de astăzi.

Într-o zi din toamna anului trecut, o telegramă bătea căile nevăzute ale văzduhului. Cuvintele ei arătau că țărani muncitori din regiunea Constanța se uniseră pentru totdeauna pe drumul gospodăriei colective. O dată cu încheierea marii familii a colectivizării, agriculturii din regiunea Constanța i-au fost redade terenuri de peste 240.000 hectare, altădată nefolosite. Au apărut păduri nesfîrșite sădite de mîna omului în calea vînturilor fierbinți ce bîntuiau peste smălțul verde al cîmpiilor, pîrjolindu-le. Au fost croite canale de irigație, desprinse din Valea Carasu, care dau

astăzi frăgezime grădinilor și tarlaelor bogate în culturi cerealiere.

Avutul obștesc al gospodăriilor colective a crescut necontenit. O dată cu el au crescut și veniturile colectivizatorilor. În ultima vreme, zeci și zeci de mii de familii de țărani colectivizati și-au înălțat case noi, și-au instalat lumină electrică, și-au cumpărat aparate de radio, mobilă, vaci cu lapte...

În satele Dobrogei sînt astăzi peste 360 de cămine culturale. Pe scenele lor răsună dragostea de viață a oamenilor. Cadineasca, dobrogeanca, geamparalele, padușa și hațegana, jocuri dragi, legate strîns de viața și inima locuitorilor înfrății și liberi, au întinerit și ele. Neștiința de carte nu mai face casă bună cu țărănul dobrogean. Peste 1.000.000 de volume, adică de 70 de ori mai multe decît înainte, își răsfrîng lumina asupra satelor avîntate pe calea bunăstării.

Malaria de altădată, care storcea de vlagă trupurile oamenilor, a fost învinsă. În comuna Tîndărei, bunăoară unde în 1939 boala ucidea 3.300 de copii roși de friguri de bălță, în 1956 nu se mai afla nici un caz de boală.

Pe aceste pămînturi, clasa muncitoare a înălțat mari construcții industriale: combinatul de îngrășăminte chimice de la Năvodari, noi șantiere navale, uzina electrică de la Ovișiu, întreprinderea de prelucrare a peștelui din Tulcea, cea de prelucrare a stulului și altele, presărate ca niște mărgăritare pe Valea Carasu, de-a lungul litoralului sau de-alungul Deltei Dunării.

Sub înțeleapta îndrumare a partidului clasei muncitoare, avîntul de nestăvilît al harnicilor stăpîni ai pămîntului dobrogean transformă acest colț de țară într-un adevărat pămînt de aur.

1) Cilic = ghid, monografie

Din cîntecele noi ale Dobrogei

Spune, codrule...

Codrule, smicele multe,
Cine știe să te-asculte
Ți-aude foaia șoptind
De cite-au fost, povestind.
Codrule, frunză galbenă,
Dorul meu te leagănă,
Te leagănă ușurel
Să iernez numai cu el.
Și să-i spu codrule drag,
Cite mi-a fost să mai trag;
Munceam zi și munceam
noapte,

Măre, și munceam cît șapte,
Și aveam la masa mea,
În loc de vin, lacrima,
Iar în loc de piinișoară,

Turtă neagră și amară...
Codrule, ramură deasă,
Jalea mă pînea acasă
Crincenă și nemiloasă;
Spune codrule, din frunză
Țara toată să te-auză —
Și să povestești din creangă
Să se alle-n lumea-ncreangă
Că în Dobrogea bătrînă
Crește aur din țărînă,
Din țărîna cîmpului
Zestrea colectivului.

Cules de la B. Iacob din
comuna Babadag, raionul
Istria, regiunea Constanța

Au venit soroacele

Frunză verde ăvrămeasă
Nu mai cîntă cucu-n leasă
S-au tres voinicii p-acasă —
Mi-au lăsat cîmpiile
Doar cu ciocirliile;
Mi-au lăsat grîul arat
Să crească-n vară bogat
Tot de vînturi legănat...
Toamnă, toamnă, mămă
toamnă,
Inima cu dor ne-ndeamnă
Să cîntăm cîntările
Pe sub toate zăriile
Că pe cîmp și pe vilcea

Nu mai geme durerea —
Au venit soroacele
Să primim noroacele
Nu le-am cules din vr-un pom
Le-a crescut singe de om,
Sîngele de om vărsat
Cînd cu domni s-a luptat,
Și norocul de la noi
N-a crescut ciupercă-n ploi
Și de-l are omu-n sat
Doar partidul i l-a dat.

Cules din comuna Ciocir-
lia, raionul Medgidia, reg.
Constanța.
Culegător ION SOCOL

et loslași de la Năvodari

Membrii delegației sovietice care au venit în țara noastră cu prilejul Lunii prieteniei romino-sovietice, au vizitat întreprinderi, școli și instituții culturale din diferite regiuni.

În fotografie: membrul delegației sovietice în mijlocul muncitorilor de la Combinatul Poligrafic Casa Școlii „I. V. Stalin”.

OASPEȚI DRAȘTI AI ȚĂRII NOASTRE

„În numele membrilor colhozului „Viața nouă” transmit prietenilor români un călduros salut și le urez spor la muncă pe calea luminoasă a socialismului”.

Eughenia Grigorievna Sorocian

Eughenia Grigorievna Sorocian
președintă de colhoz
din R.S.S. Moldovenească

„Salut din toată inima pe cititorii revistei „Albina” și le doresc, ca și întregului popor român, noi succese în munca pentru înflorirea patriei”.

Roza Ivanovna Makagonova

Roza Ivanovna Makagonova
actriță de film

Manifestările și preocupările artistice ale poporului nostru sînt numeroase și diverse. O bună parte dintre acestea își găsesc concretizarea în cîntec, joc, basm, baladă, etc., creații care formează obiectul folclorului.

Folclorul este comoara de preț a fiecărui popor, moștenirea sacră păstrată și îmbogățită de fiecare generație. El este o oglindă orală, vie, a istoriei poporului.

La redacție ne vin o seamă de materiale de folclor, culese din diferite colturi ale țării. Cele mai reușite dintre ele au văzut lumina tiparului, cum a fost, de pildă, cîntecul „Unde-s mulți puterea crește”, din care cităm cîteva versuri:

„Unde-i unul nu-i putere
Și nevoia nu mai piere.
Unde-s mulți puterea crește
Și belșugul se sporește.
Nevoia se prăpădește”.

Acest text, deși nu respectă întocmai normele de culegere, a fost publicat pentru valoarea conținutului său.

„Albina” a primit însă și folclor cărui nu i-a putut face loc în paginile sale. Unul dintre acestea este, de pildă, și cîntecul „Pe drumul la Orăștie”, trimis de tovarășul învățător Gheorghi Cornescu din satul Stăuini, regiunea Hunedoara, din care cităm:

„Pune frate mina-n șele,
Să-i cîntăm una de jele,
La copii și la muieri.
Că de cînd am căldnit
Caru-n curte-a putrezit,
Plugu-n șopru-a rușinit”.

Acest cîntec legat de viața tinerilor din armata austro-ungară, nu este lipsit de valoare artistică și mai ales documentară, în ce privește reflectarea epocii istorice la care se referă.

Dacă „Albina” ar face o muncă de cercetare a istoriei folclorului românesc, firește că asemenea cîntece ar prezenta interes. O astfel de muncă nu cade însă în seama redacției revistei

De vorbă cu CULEGĂTORII DE FOLCLOR

„Albina” ci a cercetătorilor Institutului de Folclor.

„Albina” își propune să facă cunoscut, prin paginile sale, tot ce e nou în creația folcloristică, adică acele cîntece și balade care oglindesc prefacerile mari din zilele noastre. De aceea, recomandăm culegătorilor de folclor pentru „Albina”, să-și îndrepte atenția cu osebire spre acele cîntece create de popor în acești ani, cîntece și balade care

In ajutorul participanților la concursul Albinei „SATUL NOSTRU AZI”

oglundesc marile izbînzii pe care le trăim astăzi, în condițiile luptei victorioase pentru construirea socialismului în patria noastră.

Îi sfătuim pe amatorii de culegeri folcloristice să facă această treabă cu fidelitate, notîndu-și în carnet așa cum aud cîntecul sau balada respectivă, fără a veni cu diverse modificări „stilistice”, fără a schimba cuvintele sau a le înfrumuseța, qășind că ar suna mai frumos altfel decît cum le-au auzit. Pentru că într-un asemenea caz, cîntecul sau balada respectivă încetează de a mai fi o creație populară, folcloristică, și devine o improvizație a culegătorului respectiv.

La redacție ne-au sosit și texte de strigături, printre care și cele trimise de tovarășul Stanc Ironim din comuna Bulzești, raionul Brad. Menționăm în primul rînd că ele sînt lipsite de nota caracteristică strigăturilor. Trebuie de știut că strigăturile sînt, de regulă, formulări concise, care au menirea de

Cu cît trec anii și socialismul își statornicește și-și lărgeste dobîndirile în viața noastră, cu atît amintirea lui Sahia ne e mai dragă, figura sa de luptător revoluționar și vizionar mai apropiată, creația sa de scriitor și ziarist în slujba poporului mai plină de semnificație. Jumătatea de veac care s-a împlinit la 11 octombrie de la nașterea sa devine astfel prilejul sărbătoririi unui împlinț de seamă, care s-a legat prin toate fibrele ființei sale de clasa muncitoare și a făcut o într-o vreme cînd a fi alături de proletariatul revoluționar și de partidul comunist însemna prigonire și suferință din partea oficialității, piedici nenumărate, adesea cu nepuțință de trecut, pentru a-ți păstra întreagă cugetarea și demnitatea, însemna primejdia morții.

Din toate căile care se deschideau unui tînr intelectual atunci, în anii marii crize din 1929—33, Sahia a ales calea luptei, calea partidului comunist, a revoluției.

În acei ani era tînr, abia ieșit din copilărie. O copilărie tristă, lovită și insultată la tot pasul de îngustimea comandanților din liceul militar în care a petrecut șapte ani și unde era învățat să urască și să disprețuiască poporul și pe oamenii simpli. Atunci au apărut în sufletul lui Sahia simburii revoltei împotriva celor de sus și s-a încheșat sentimentul de solidaritate cu cei mulți și oprimați.

Înstruit singur, pe apucate, Sahia a pornit în căutarea partidului, despre care știa că e prigonit, urmărit de tot aparatul burghez de presiune, de toată mașina criminală a societății bazată pe exploatare, dar în care vedea singura rațiune a existenței sale. Prin lupta pe care a dus-o, prin scrisul său neostenit, prin însuflețirea cu care s-a pus în slujba idealurilor clasei muncitoare, Sahia a meritat din plin încrederea partidului, care l-a recunoscut ca unul din fiii valoroși ai poporului și l-a călăuzit, l-a sprijinit în drumul său. El susține în ziarele la care colaborează o rubrică a vieții muncitorilor, acele materiale pe care șefii ziarilor i le refuză, că fiind prea incendiare, el izbutește adesea să le strecoare totuși în ziare, cu ajutorul muncitorilor tipografi. Poliția îl urmărește, dar aceasta nu-l înfricoșează; se zbate în lipsuri mari, dar aceasta îl îndirjește și mai mult.

În 1932, aprilie, Sahia scoate cu ajutorul partidului, revista „Veac nou”, publicație progresistă, suprimată de cenzură după numai trei numere. În iu-

ne, Sahia e ajutat să scoată altă revistă, „Bluze albastre”, care afirmă chiar prin titlul ei solidaritatea cu muncitorii, îmbrăcați în salopete. Revista, care afirma încă din primul ei număr că va duce, „în mijlocul maselor proletare cuvîntul de cultură și lumină corespun-

zătoare luptei și năzuințelor lor” — a fost suprimată și ea, după patru numere.

Dar aceste reviste, cu atît de scurtă apariție, marchează o tradiție scumpă a presei românești — tradiția luptei revoluționare condusă de partidul proletariatului.

În aceste reviste, Sahia a publicat mai multe schițe, reportaje și articole. Acestea reprezintă o altă minunată tradiție, aceea a literaturii revoluționare care, în deceniul 4 al secolului nostru încheagă un adevărat curent nou în cadrul realismului românesc și întemeiază în mod practic primele începuturi ale realismului nostru socialist.

Sahia este printre reprezentanții de seamă ai acestui curent, în special prin nuvelele sale „Uzina vie” și „Revolta în port”, care, alături de alte lucrări ale sale, constituie o operă cu o mare semnificație în dezvoltarea literaturii noastre.

În 1934 este ajutat de partid să viziteze Uniunea Sovietică, despre care scrie la întoarcere o însuflețită suită de reportaje și ține multe conferințe.

Într-o perioadă cînd a vorbi despre Uniunea Sovietică însemna a-ți atrage toată urgia regimului burghez-moșieresc, Sahia a avut curajul să scrie și să publice în lucrarea sa „U.R.S.S. azi”, adevărul răspicat despre țara socialismului. El a descris cu căldură și cu entuziasm aspecte ale construcției socialismului, înfățișînd chipuri vii de oameni sovietici și desfășurînd în cuvinte însuflețite tablouri luminoase ale noii orînduirii din marea țară de la Răsărit.

Prin reportajul său, Sahia a adus nu numai o contribuție importantă la cunoașterea adevărului despre Uniunea Sovietică, despre orînduirea socialistă, dar el a demonstrat o mare conștiință cetățenească, un mare act de curaj, care a impresionat pe oamenii cinștii și i-a sprijinit în convingerile lor democratice. El a sugerat cu multă îndrăzneală că orînduirea de felul celei din Uniunea Sovietică este telul pentru care trebuie să lupte și către care trebuie să se îndrepte cei mulți și obidiți, pentru a ajunge la lichidarea mizeriei, a exploatarei, a răului în lume.

Sahia a dat literaturii cele dintîi chipuri de comuști, conducători ai maselor muncitoare, în „Uzina vie” și în „Revolta în port”. Filip și Mihail sînt astfel de eroi, pe care orînduirea noastră socialistă îi recunoaște ca pe unii dintre cei mai buni luptători, creatori ai condițiilor care au dus la eliberarea noastră și la cuceririle de azi.

Dragostea pentru cei umiliți și exploatați s-a împlinit la Sahia cu conștiința lui de scriitor militant, cu spiritul lui partinic în abordarea temelor, în zăgrăvirea eroilor, în rezolvările pe care le dă el problemelor sociale pe care le înfățișează. Aceste trăsături ale scrisului său, alături de eroii și de mesajul nou cu care a îmbogățit literatura noastră, constituie o moștenire de valoare, datorită căreia Sahia se înscrie pentru totdeauna la un loc de cinste în literatura română.

Mihai Gașița

secretar al Uniunii Scriitorilor din R.P.R.

Cititori și corespondenți!

Participați la concursul „SATUL NOSTRU AZI” pe care revista „ALBINA” l-a organizat în cinstea celei de a 11-a aniversări a proclamării Republicii Populare Romine.

„ALBINA”

In cadrul unei puternice demonstrații care a avut loc zilele acestea pe străzile Londrei, mii de cetățeni londonezi au cerut desființarea bazelor militare americane din Anglia.

Evenimentele din Liban

Pe arena politică libaneză continuă să se înfrunte forțele patriotice populare care sprijină guvernul Rașid Karami și reacțiunea ce are în frunte pe Șamun și acoliții săi care sînt plătiți și dirijați de ambasadorul american la Beirut, Mc. Clintock. Presa centrală a anunțat că S.U.A. deși au dat publicității un comunicat că și retrag trupele din Liban, întreprind acum manevre de ultima oră pentru a amina această retragere. Imperialiștii americani urmăresc să înlocuiască guvernul Karami sau să-l submineze dinlăuntru prin introducerea în guvern a unor miniștri falanșisti adepți ai lui Șamun.

Luni, reacțiunea libaneză a pus din nou în circulație formula constituirii unui nou guvern „paritar”, adică alcătuit jumătate din sprijinitori ai fostului pre-

ședinte proamerican Șamun și jumătate din foștii insurgenți care au luptat cu arma în mînă pentru alungarea de la putere a regimului trădător.

Ultimele știri sosite din Beirut anunță că premierul Karami — doritor să se instaureze în eșirșit pacea în țară — a consimțit să alcătuiască un nou guvern. În acest nou guvern a intrat și liderul partidului de opoziție falanșist Gemayel.

Este, de asemenea, știut că S.U.A. și slugile lor în Liban au scormit și o altă manevră periculoasă pentru cazul cînd guvernul va cere totuși trupelor S.U.A. să plece. La inspirația S.U.A., reacțiunea libaneză, în cap cu Șamun, amenință să pornească un adevărat război religios fratricid în scopul de a împărți țara în două și de a

crea un așa numit „mic Liban creștin”. Adică, S.U.A. caută să rupă din trupul Libanului o bucată cât de mică pentru a-și împlini acolo trupele și a zădărnici astfel pacificarea țării, împiedicînd totodată reinstaurarea păcii și securității în Orientul arab.

Mirșăviile imperialiștilor americani au fost date în vileag atunci cînd autoritățile libaneze au prins firele complotului pus la cale de Mc. Clintock, Șamun și compania împotriva conducătorilor poporului libanez, împotriva suveranității și independenței acestui mic stat. Ziarul libanez „Kul Șai” arată că S.U.A. se fac luntre și punte pentru a zădărnici „emanciparea arabilor și făurirea unor state independente în Orientul Apropiat și Mijlociu”.

Provocările S.U.A. întîmpină opoziția întregii opinii publice mondiale care își exprimă deplina solidaritate cu cauza dreaptă a poporului libanez, cerînd imperialiștilor americano-englezi să pună capăt agresiunii contra Libanului și Iordaniei, să-și retragă neîntîrziat trupele din aceste țări, așa cum a hotărît Organizația Națiunilor Unite.

„SERENADĂ” AMERICANĂ

Ce bine-i lîngă tine!
Aci m-aș cuibări,
N-aș mai pleca de-aci...

(Desen de V. TIMOC)

PE SCURT PE SCURT PE SCURT

● Conferința internațională pentru interzicerea armelor atomice și cu hidrogen, care a avut loc la Tokio, între 15 și 20 august a.c., a propus tuturor forțelor care luptă pentru pace, să participe în perioada 15 octombrie — 15 noiembrie a.c. la Luna internațională a acțiunilor comune în lupta pentru încetarea experiențelor cu arma nucleară, interzicerea armii nucleare, dezarmarea generală, respectarea necondiționată a independenței popoarelor, destinderea încordării internaționale și lichidarea primejdiei de război.

● Cu prilejul înmînării „Ordinului Lenin” ținutului Stavropol pentru succesele obținute în sporirea producției de cereale, la 14 octombrie a.c., a avut loc pe stadionul Dinamo din Stavropol un mare miting. N. S. Hrușciiov a felicitat călduros pe oamenii muncii din ținutul Stavropol, pentru primirea înaltei decorații.

● În Spania franchista se intensifică teroarea. Sute de mii de spanioli, scrie ziarul „La Hora” sînt persecutați. În închisorile din Barcelona, Bilbao și alte orașe sînt deținuți mii de oameni ai muncii. Printre cei arestați sînt și participanții la cel de al VI-lea Festival mondial al tineretului și studenților care a avut loc la Moscova.

O măsură înțeleaptă

Tunurile Chinei populare, care, săptămîni de-a rîndul, au ținut sub foc insula Tzînmindao, ocupată de ciankaiști, au tăcut la 6 octombrie, în urma unui ordin al ministrului Apărării, tovarășul Pin De-huai. La 13 octombrie, ordinul a fost reinnoit, încetarea focului fiind prelungită pe încă 14 zile.

Partidul Comunist Chinez, care conduce cu înțelepciune un popor de sute de milioane, nu uită, nu poate uita legile omeniei și ale patriotismului. Pe insula Tzînmindao trăiesc civili și militari, frați ai chinezilor de pe continent și de pe celelalte insule chineze. Bombardamentul neîntrerupt le-ar tăia orice posibilități de aprovizionare, i-ar expune unor condiții îngrozitoare de viață. Or, nu asta urmărește China populară. De aceea, odată cu oprirea focului bateriilor de pe coastă, li s-a îngăduit să primească din Taiwan alimente și echipament (cu obligația ca transporturile să nu fie escortate de către americani).

Trebuie subliniat, de asemenea, că încetarea temporară a focului este menită să ajute la terminarea unificării patriei chineze, adică la redobîndirea de către poporul chinez a insulelor Taiwan, Penhuledao, Tzînmindao și Matsushan. Populația acestor insule este, în cea mai mare parte a ei, însuflețită de dorința de a-și

duce traiul în cadrul aceleiași stat cu frații de pe continent. Desigur că actul de omenie al Republicii Populare Chineze va întări simțămintele patriotice ale locuitorilor de pe insulele stăpînite de ciankaiști cu sprijinul americanilor. Și dacă ciankaiști nu vor accepta să ducă tratative pașnice cu guvernul chinez — care, în marea lui bunăvoință le-a făcut propuneri în această direcție, nu încapă îndoială că, pînă la urmă, populația insulelor îi va izola pe trădători, contribuind astfel direct pentru unificarea Chinei.

Imperialiștii americani vorbesc și ei în ultimul timp de încetarea focului. Dar fac asta pentru a înșela lumea. Între Statele Unite și China nu există stare de război și, ca atare, nu poate fi vorba nici de oprirea unor ostilități. Statele Unite se amestecă în treburile interne ale Chinei, în războiul civil chinez, și ceea ce li se cere lor este să înceteze acest amestec, să pună capăt amenințărilor și provocărilor militare și să-și retragă forțele din Taiwan și strîmtoarea Taiwan.

Încetarea temporară a focului de către Republica Populară Chineză ne întărește, deci, credința că, în ciuda agresorilor imperialiști, poporul chinez își va întregi patria și că Orientul îndepărtat va cunoaște pacea mult dorită.

Anton Celaru

• Note politice • Note politice •

TARIFE

Noua-Guinee este o insulă mare situată la nord de Australia. Sud-estul acestei insule, cunoscut sub numele de Papuașia, este teritoriul sub tutela O.N.U., administrat sub mandat de Australia. Situația nu se deosebește cu nimic de situația altor teritorii, unde „mandatarii” se socotesc la ei acasă și deci în drept de a exploata pînă la singe populația băștinașă.

Mandatarii australieni se laudă însă a fi introdus în Papuașia un regulament întreg de asigurări sociale. Sînt acolo prevăzute indemnizații pentru tot felul de beteșuguri căpătate de pe urma accidentelor de muncă, „Tariful” cuprinde cifre cu adevărat edificatoare asupra mentalității „mandatarilor”.

Să presupunem că un salariat și-a pierdut un picior. „Tariful” prevede două feluri de indemnizații: 1.600 lire australiene și 65 lire australiene. Acum să vedem care picioare sînt apreciate în prima categorie și care în a doua. Un picior al unui salariat aparținînd „mandatarilor”, adică al populației de rasă albă, intră în prima categorie. În cealaltă categorie (ați ghicit) intră băștinașii.

Să spicuiș și alte cîteva cifre din „tariful” celor de categoria a doua: pentru un accident care provoacă muțenia sau surzenia totală, despăgubirea este de 65 lire, pentru pierderea ambelor brațe 100 lire. În caz de completă desfigurare 50 lire, orbire 50

lire etc. Un picior de „mandatar” valorează, după cum se vede, de trei ori mai mult decît toate organele unui băștinaș luate la un loc. Acesta, numai dacă autoritățile „mandatate” se îndură să nu încadreze accidentul cu atîtea beteșuguri la tariful global — căci, acești iscușiți comercianți de vieți omești au prevăzut și un „tarif” en-gros — de 100 lire, indem-

nizație ce se acordă drept despăgubire pentru cel lovit de invaliditate permanentă.

În definitiv, poate că, dacă luăm ca unitate de măsură piciorul, socotelile „mandatarilor” nu sînt chiar atît de neînțelepte. Ei trebuie să aibă grijă de picioarele lor, pentru că creșterea mișcării de eliberare a popoarelor oprimate, inclusiv a popoarelor aflate sub tutelă, le prevestește că vor trebui să-și ia curînd tîlpășița și de pe aceste meleaguri.

„Bancherul lui Dumnezeu”

În Italia peste 30.000 de țărani din regiunea Emilia și Romagna au fost păgubiți de toate economiile lor. Se spune că țărani au fost escrocați de șapte miliarde lire italiene.

Autorul acestei escrocherii este un anume Giovanni Battista Giuffrè. El este „Cavaler al ordinului Sfîntului Mormînt” una din cele mai mari decorații ale Vaticanului. Ziarele catolice și preoții îi făceau mare reclamă, unii asemuindu-l cu un fel de mesia al secolului, iar alții numindu-l „bancherul lui Dumnezeu”.

Este drept că preoțimea catolică avea tot dreptul să-l laude. Banca lui Giuffrè, denumită „Anonima Banchiera” înființase sucursale în mai toate satele și anunța că dă dobinzi de 100 și chiar 130 la sută. Țăranii s-au lăsat înșelați și au alergat

să-și depună banii la el. Pe deasupra, Giuffrè construia biserici și școli bisericești la niște prețuri extrem de mici. Dar clădirea acestor biserici nu era deloc fără socoteală. Preoții țineau în biserică predici despre faptele „de laudă ale bancherului”, iar laudele acestea îi făceau pe țărani să alerge în număr și mai mare să depună banii la banca lui Giuffrè.

De curînd, în urma unei anchete pentru neplata impozitelor, s-a constatat că cea mai mare parte a sumelor depuse au fost înghițite de constructorul de biserici ieftine. Țăranii nu numai că n-au mai primit dobinzile mari promise, dar chiar și economiile lor s-au irosit.

Bieții țărani s-au convins ce escroc este „bancherul lui Dumnezeu”!

Cu HAZ și CU TILC

Lingă marea ce-și frământă-n zare
Valurile sale inspumațe.
S-a născut de-un an o nouă mare:
Marea-ntinsă-a holdelor bogate.

Felul nou de muncă și de viață
A-nchegat pe-aicea noi relații;
Locurile s-au schimbat la față,
Oamenii-ntre ei se au ca frații.

Mai există încă neajunsuri,
Greutăți mai sint — și e fresc.
Oamenii le caută răspunsuri
Și, luptind cu ele, se călesc.

Nu poți ca să ștergi dintr-un condei
Vechi deprinderi ce-ți mai dau tircoale.
Cei mai mulți le-au șters pe vecl din ei.
Pe cițiva-i mai stingheresc în cale.

Astora, cu zimbetul și gluma
Le-am găsit un ac la fiecare
Și urmindu-i pe cei mulți de-acuma
Le urăm o grabnică-ndreptare.

Petre Popa

O INTIMPLARE

Intimplarea, petrecută la
gospodăria colectivă din
Casimcea, o redăm mai
jos așa cum ne-a fost ea isto-
riscă de către colectivistul
Alexandru Comșa:

„Drept să spun, la început
nu aveam încredere în ingine-
rul nostru, Gheorghe Furtună.
Prea era tânăr și prea vroia
să facă multe deodată. Acu'
trei ani ne puse să săpăm
niște gropi, să tăiem niște nu-
treț, să...

— Asta-i insilozare, zice in-
qinerul.
— Asta-i înmormintare, zic
eu.

— De ce nea Lisandre?
face el.

— Păi, nu-i păcat să băgăm
frumusețe de nutreț la pu-
trezit?

— O să vedem noi la iarnă,
nea Lisandre, mă liniști el.

A trecut toamna, a venit iar-
na și am deschis gropile. Să
fi văzut matale cum mai min-
cau vacile nutreț din ăla ver-

de și murat, și ce mai lapte
dădeau!

Acu' doi ani am insilozat și
mai mult. În toamna asta, ce
să mai vorbim? O echipă în-
treacă a lucrat numai pentru
insilozări. Într-o zi, ce-mi dau
eu cu ideea? Hai să mai facem
o proapă. Taman cind să-
pam de zor, mă văzu inginerul
nostru.

— Ce-i aia, nea Lisandre?
zice el.

— Asta-i insilozare, zic eu.

— Nu cumva e înmormintare?
— Imi întoarse el vorbele,
zimbind. Și, ce să vezi? Nicl
una, nici două, m-am trezit
responsabil cu insilozarea. O
să aibă vacile nutreț din bel-
șug. Și tot din belșug ne vor
da și nouă lapte. Avem un sil-
loz pe cinste cum nu găsești
multe prin împrejurimi. Da'
nici inginer ca al nostru nu
găsești ușor.

— Ce-i aia, nea Lisandre?
zice el.

— Asta-i înmormintare, zic
eu.

— De ce nea Lisandre?
face el.

— Păi, nu-i păcat să băgăm
frumusețe de nutreț la pu-
trezit?

Venind în comuna Dobromirul din Deal, raionul
Băneasa, pentru a îndruma echipa de teatru de
amatori, în cele 5 zile de ședere, Stan Pană, direc-
torul Casei de cultură s-a ocupat cu... vinătoarea.

— Tovarășe președinte, nici nu poți să stai de vorbă cu el.
Fug de inspecție ca de ciură.

(Desen de CIK DAMADIAN)

ÎN VIZITA

Împreună cu colectivistul
Dumitru Zota, unul din
primii înscriși în gospo-
dăria colectivă din Pecineaga,
raionul Negru Vodă, am intrat
într-o casă nouă, cu lumină
electrică, aparat de radio, mo-
bilă nouă.

— Sinteți colectivist vechi,
așa-i? — am întrebat gazda.
— Da, parcă aș fi colectivist
de cind lumea.

— Se și vede. V-ați făcut
atâtea lucruri. Dar, nu vă su-
părați, aș vrea să văd casa
unuia care s-a înscris printre
ultimii...

Dumitru Zota pufni în ris.
Gazda, la fel. Mă uitai cind la
unul, cind la celălalt și văzui
că seamănă leit între ei.

— Nu cumva sinteți frați?
— Ați ghicit.

Din nou zimbiră.
„Or fi ei frați, dar de ce
rid?” — Repetai cererea!
— Vreau să vizitez casa unuia
care...

— Păi, poftiți. Vizitați-o.
Asta-i. De ce vă mirați? Eu
sint Ion Zota. Frate-meu s-a
înscris primul și eu ultimul.
Am și eu aqoniseală frumoasă,
asta-i drept. Dar ce-ați văzut
aici, nu-i nimic. Să vedeți ce-i
la frate-meu...

P. Teleman

GHICITORI

Ce sapă cu capul
Și duce cu coada? (1108)

Uite măciuchița glava
Cum inconjură dumberava. (1010)

Cirpitură-n cirpitură
Și nu-i nici o-mpunsătură! (2210)

Trei nume sint tare îndră-
gite la Comana (raionul
Negru Vodă): gospodă-
ria colectivă, căminul cultu-
ral și moș Bağıș. Am vizitat
mai întâi colectiva. Imi pregă-
tisem carnetul, gindeam c-o
să-l umplu pină la ultima filă
cu însemnări. Ași! Nici măcar
cinci cuvinte. Patru, atit: buni
colectiviști! Bună gospodărie!
Cind am ieșit pe poarta gos-
podăriei întreb pe cineva:

— Incotro e căminul cul-
tural?

— O faci mata la dreapta,
la stinqa, îndată după colț.

— Mulțumesc, dar pe moș
Bağıș, unde-l găseșc?

— O faci mata la dreapta,
la stinqa, îndată după colț.

Am ajuns. De fapt, nu-i că-
min cultural, e teatru. Clădire
nouă. Sală elegantă, holl, foa-
ier pentru fumat.

— Grozav foaier! — mă a-
dresez eu unui bătrîn de ală-
turi.

— Elegant estem! — Imi
răspunde necunoscutul. Parcă
anume construit ca să fumăm
matale. Coșuri de metal giu-
ciuc pentru muc de la pipa
estem.

Am simțit unde bate moșul.
Așa că m-am aplecat, mi-am
ridicat mukul și l-am zvirlit la
coșul de metal. În acest timp
bătrînul s-a depărtat către
unul din tinerii veniți la repe-
tiție. Nu știu ce vorbea pe
turcește, dar am înțeles ime-

Cluștul sărăciei: — De un an încoace nu mai ai unde să
pui nici piciorul pe aici.

(Desen de PAVEL ILIEȘ)

PANOU de ONOARE

Datorită muncii avin-
tate a bibliotecarei Elena
Cotoban, biblioteca din
Chirnogeni are în prezent
1000 de cititori.

Bravo Leano, bravo ție
Al ajuns azi la o mie!
Fii mereu prima pe listă
Și s-ajungi multamiștă!

Căminul cultural din
satul Dulcești, raionul
Negru Vodă, e foarte frec-
ventat de săteni.

Fiindcă la acest cămin
Roadele se văd din plin,
Il asemăn c-o uzină:
Multora le-a dat lumină.

Pe lingă alte realizări,
sătenii din Cobadin au
început pietruirea unei
șosele.

Vă fac o urare iarăși
Și din inimă vă spun:
Inaknte, dragi tovarăși,
Că sinteți... pe drumul bun!

Cel mai bun șef de
brigadă din G.A.C. Pec-
ineaga, Saladin Vakcian,
are și cea mai bună bri-
gadă de cîmp.

Harnici toți, fără pereche!
Șeful bun, brigada bună.
Ce te miri? E-o vorbă veche:
„Cin' se-aseamănă,
se-adună!”

În cinstea lui 7 Noiem-
brie, în satul Zorile, ra-
ionul Adamclisi, se va
inaugura un cămin cul-
tural.

Un cămin! Ce bucurie
Pentru mari și pentru mici;
Voi o să jucați acolo
Noi vă-aplaudăm aici!

diat despre ce e vorba, fiindcă
flăcăul a luat mukul de țigară
de pe jos și l-a pus în scru-
mieră. Așa om grijului mai
zic și eu. Pe urmă n-am mai
zis, că zicea el. Toț pe tur-
cește. Începusem însă să în-
teleg limba. Știam, de pildă,
ce-i spunea unui tinăr îndesat,

Moș
BAGIȘ

căre pe sprijinise cu piciorul
pe un scaun... E drept, nu pri-
cepeam vorbă cu vorbă, dar
urmărind figura bătrînului și
a celui căzut în vină, înțele-
geam discuția în ansamblu.

— Moșule, zic, aș vrea să
vorbesc cu moș Bağıș.

— Vorbește, draga.

— Matale ești?... m-am fis-
ticit eu. Te credeam inten-
dent. Păzești cu strășnicie.

— Ama nu trebuie întendent
să fim, trebuie simțul răspun-
dere și dragoste. Azi, al nos-
tru estem tot. Ieri pe ce să
avem dragoste? Pe boer pașa?
Pe vataf bei? Nu cunoști, cin-
tec de-atunci bre?

Ei mînceau la bigl.bigl
Iar noi ne vindeam țirligil.

Acum Bağıș colectivist. Pla-
ce colectiva mult. place că-

min mult, place mult copii...
Azi Bağıș estem de trei feluri:
tata, socru și bunic! Toți co-
lectivist! Și gineri, și copii, și
nepoți, bre!... Estem la noi,
multe zile muncă!..

Și moș Bağıș pufăi mulțumit
din trabuc, rotindu-și ochii spre
picioarele flăcăilor... Mă în-
torc spre el:

— Moș Bağıș, ce vîrstă
ai?..

Chipul lui moș Bağıș se în-
tunecă într-o clipă:

— Ama, ce treaba dumitale
estem? Eu ai uitat buletin
acasă, bre!... Dacă vrei să afli,
vino duminica la horă. Acolo
Bağıș 30 ani are; sau poftim
matale pe cîmp la colectivă,
acolo 20 ani avem. Și de fapt
avem un an. Atita împlinit
Bağıș, de la colectivizarea pe
tot Constanța!..

Ne-am strîns mîinile și ne-am
despărțit. El a mai rămas
la cămin, ca de obicei, pină
seara tîrziu. Imi era inima pli-
nă de chipul luminos al lui
moș Bağıș. Deodată, mă aud
strigat din urmă. Vocea bătri-
nului:

— Tovarăș, dacă scri matale
la ziar, vîrsta adevărată 60
estem. Că eu nu cadină, bre
să ascundem ani.

I. Avion